

فایرۆسی کۆرۆنای نوی (کۆفید-۱۹) زهبرێکی بههێزی لهبازاری کار و پرۆژه بازرگانیه کانی عێراق داوه له ۲۰۲۰ دا: توێژینهوهی ریکخراوی نیودهولهتی کۆچ (IOM)، ریکخراوی کشتوکال و خۆراک (FAO) و سهنتهری بازرگانی نیودهولهتی (ITC)

۲۰ نیسان ۲۰۲۱

ههولێر- لهسههرهتای مانگی نیسان، عێراق تۆمارکردنی ۹۰۰۰۰۰ حالتهی فایرۆسی کۆفید-۱۹ی تێپهرااند. ههولته پێویسته کانی بهرگرتن لهبلاوبوونهوهی ئەم فایرۆسه بووه هۆی که مکردنهوهی جموجۆل وچالاکي ئابووری لهتهواوی سالی ۲۰۲۰ دا. وا دهخهملینرێت که قهیرانی تهندروستی گشتی فایرۆسی کۆفید-۱۹ بهیه کهوه له گهڵ ههبوونی ئاستهنگی ئابووری پێشتر و دابهزینی نرخ نهوت بووته هۆی دابهزینی ئابووری عێراق به رێژهی ۹.۵ له سهده له ۲۰۲۰ دا.

بۆ پێوانه کردنهوهی زهره و زیانه کان و لیکۆئینهوه لهوهی که پرۆژه بازرگانیه بچوک و مامناوهنده کان (SMEs) چۆن له گهڵ کاریگهری ئابووری کۆفید-۱۹ هه لیا نکر دووه و مامه له یان له گهڵ کردووه، ریکخراوی نیودهولهتی کۆچ (IOM)، ریکخراوی کشتوکال و خۆراک (FAO) و سهنتهری بازرگانی نیودهولهتی (ITC) له سالی ۲۰۲۰ دا هه ئسان به ئه نجامدانی توێژینهوهیه کی پانێلی له سههر ۸۹۳ پرۆژه بازرگانی بچوک و مامناوهند که نوێنه رایه تی ۱۶ کهرت و ۱۵ پارێزگای عێراقیان ده کرد. توێژینهوه که جهختی خستبووه سههر کهرتی کشتوکال و خۆراک بۆ ئه وهی گۆرانکاریه کان له ده رئه نجامه کان ده ستنیشان بکات و کاریگه ریه کانیان له سههر ئه و پرۆژه بازرگانیانه چین بهراورد به بازرگانیه ناخۆراکیه کان. داتای سههره کی که له م توێژینهوهیه دا به کارهاتوو له رووی پوی کۆمپانیاکان بۆ فایرۆسی کۆفید-۱۹ی سهنتهری بازرگانی نیودهولهتی وه رگیراوه.

راپۆرته نوێیه که [توێژینهوهی پانێلی: کاریگهری فایرۆسی کۆفید-۱۹ له سههر پرۆژه بازرگانیه بچوک و مامناوهنده کان له عێراق](#) نموونهی ده رئه نجامه دۆزراوه سههره کیه کان له سههر سی گه ری داتا کۆکردنه وه نیشاندهدات که کاریگه ریه کانی داخستی سنووره کان و جموجۆل به سههر داها ت به ره مه پتیا ن دامه زرا ندن پتیا ن ده دات؛ له گه ل ده ستگه پتیا ن به سه رچا وه کان یاخود توانای فرۆشتنی به ره مه کان و ئه و میکانیزمانه ی که بۆ مامه له کرن له گه ل قهیرانه که بهیره وکراون.

ته قریه ن هه موو کۆمپانیاکانی ناو ئەم توێژینهوه نزمبوونه وه یان له به ره مه پتیا ن یا ن فرۆشتن به خۆ وه بی نبی بو له نیا ن مانگی شباتی ۲۰۲۰، واته پتیا سه ره له دانی فایرۆسی کۆفید-۱۹، تا کۆتای هه مان سال. ئەم کۆمپانیا یانه هه ره له سه ره تا وه به ده ست زهره و زیانه گه و ره کانه وه ده یان نا لاند (تیکرای نزمبوونه وه %۶۷ تا مانگی حوزهیران). ئه گه رچی تارا ده یه ک داها ت له نیا ن مانگی حوزهیران بۆ مانگی تشرینی یه که م با شتر بو وه وه، که چی هه ر نه گه ی شته وه ئاسته کانی سه رده می پتیا بلا بوونه وهی فایرۆسی کۆفید-۱۹ (کۆمپانیاکان دابه زینیا ن له داها ت تۆمار کرد به تیکرای %۲۳ له نیا ن مانگی شو بات و مانگی تشرینی دو وه م). هه رو هه پرۆژه بازرگانیه بچوک و مامناوهنده کان توشی قه رزی نوی بوون به هۆی بلا بوونه وهی ئەم فایرۆسه، ئەم قه رزان هه به شی وه یه کی سه ره کی به رتیه گه نافه رمیه کانی وه کو قه رز کردن له ها وری یا ن خیزان بو وه.

هه رو هه با زاری کاریش به هۆی فایرۆسی کۆفید-۱۹ گیرۆ ده بوو. به تیکرا، ژماره ی کارمه ندانی ئه و پرۆژه بازرگانیه بچوک و مامناوه ندانه به رتیه ی %۲۷ که میکرد له نیا ن مانگی شو بات تا مانگی حوزهیران. له مانگی ئابه وه ژماره ی کار ده ستگه و تنه وه ده ستی به باش بوونه وه کرد، به لآ م تا کۆتای سالی ۲۰۲۰ ی ش هه ر له خوار ئه و ئاسته مایه وه که سه رده می پتیا بلا بوونه وهی فایرۆسی کۆفید-۱۹ هه بوو. ئەمه ش ژماره ی کارمه ندی نێر و م و کار کردنی پارتتایم و فولتایم ده گرتیه وه که به تیکرا به رتیه ی %۷ دابه زی له نیا ن مانگی شو بات بۆ مانگی تشرینی دو وه م. و تیرای ئەمه ش، که مکردنه وهی کار به شی وه یه کی کاتی بۆ شای په گه زی/جینده ری له با زاری کار دا فراوان تر کرد. له مانگی شو بات له رووی پوی پرۆژه بازرگانیه بچوک و مامناوهنده کان ژماره ی کار کردنی ئافره ت ۱ به رانه بر به ۱۵ پیاو بوو. ئەم بۆ شایه گه ی شته ۱ ئافره ت به رانه بر به ۱۹ پیاو تا مانگی ئاب، به لآ م دواتر بۆ ۱ ئافره ت به رانه بر ۱۳ دابه زیه وه له مانگی تشرینی دو وه م سالی ۲۰۲۰ دا.

لهماوهی ئەم توێژینهوهیهدا، ئەو میکانیزمانەهی که پرۆژەبازرگانیە بچوک و مامناوەندەکان بۆ مامە ئەکردن و هەڵکردن لەگەڵ زەحمەتیە داراییەکانی بۆبوونەوهی ئەم فایرۆسە پەیرەویانکردوووە گۆراوه. لەسەر تادا، پرۆژەبازرگانیە بچوک و مامناوەندەکان مووچەهی فەرمانبەرەکانیان بری، دواتر داواى نەرمی نوواندنیان کرد لە پیدانی مافە داراییەکان و هەولەکانی بەرزکردنەوهی بەبازارکردن وەکو ستراتژیەتیکی دیار و بەربلای سەرپهه ئدا. لەمانگی حوزەیران دا، زیاتر لەنیووی پرۆژەبازرگانیە بچوک و مامناوەندەکان مەترسی ئەوهیان نیشاندا که بەشێوهیەکی هەمیشەیی پرۆژەکانیان بوهستین که لە (٦٥%) بوو. تا مانگی کانوونی یەكەم، نیشانداى مەترسی وەستانی ئەو پرۆژانە بۆ که متر لە یەك لەسەر سی که مبووه (٣١%).

هەمان ئەو ٨٩٣ پرۆژەبازرگانی بچوک و مامناوەندە سێجار لە سالی ٢٠٢٠ دا پووینوکراون: لە ٢٢ی حوزەیران بۆ ٧ تەمموز، لە ٩ بۆ ١٨ی ئەیلوول و لە ٢٩ی تشرینی دووهم بۆ ١٥ی کانوونی یەكەم.

ئەم توێژینهوهیه لەلایەن نووسینکەى نیشتهجێبون، بەنابەرران و کوچی سەر بە وەزارەتی دەرەوهی ویلایهتە یه گگرتووەکانی ئەمریکا و یه کیتی ئەورپاوه پالپشتی دارای لی کراوه.

بۆ زانیاری زیاتر، تکایه پەیهندی بکەن بە:

یه کهی زانیاری گشتی ریکخراوی نیودهولەتی کوچ لە عێراق: ئیمیل: iraqpublicinfo@iom.int

نوێتری ریکخراوی خۆراک و کشتوکال، دکتۆر سالح ئەل حاج حەسە، ئیمیل: Salah.ElHajiHassan@fao.org